

Marie Norlén
Tillgänglighetssamordnare
Hälsö- och sjukvårdspolitiska avdelningen

2025-04-25

RS/223/2025

Överenskommelse om ökad tillgänglighet till den specialiserade barn- och ungdomspsykiatri (BUP) 2025, 2026.

Ärendebeskrivning

Staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) enas i överenskommelsen, SKR2024/02057, om att under 2025–2026 stödja strategiska insatser hos regionerna för att öka tillgängligheten till barn- och ungdomspsykiatri.

De strategiska insatserna avser insatser för att öka effektiviteten, produktiviteten och kapaciteten inom BUP, genom bland annat förbättrad produktionsplanering och kapacitetsstyrning i syfte att korta väntetiderna och vårdköerna till ett första besök inom BUP, samt köerna till påbörjad utredning och behandling. De strategiska insatserna avser även insatser för att utveckla omhändertagandet av barn och ungdomar i första linjen.

Överenskommelsen gäller under två år för att sätta en mer långsiktig inriktning för tillgänglighetsarbetet och skapa bättre förutsättningar för att insatserna ska ge önskade resultat.

Överenskommelsen är ett instrument för att stimulera regionerna i arbetet med att öka tillgängligheten till och kvaliteten i BUP. I detta arbete har både staten och SKR, utifrån sina respektive uppdrag, en viktig roll i att gemensamt främja den fortsatta utvecklingen inom området.

För att regionerna ska kunna ta del av medlen från överenskommelsen uppställs, såväl under 2025 som under 2026, vissa prestationskrav avseende väntetider utifrån den förstärkta vårdgarantin till BUP och avseende kapaciteten att korta vårdköer till första besök inom BUP.

Totalt medel för alla regioner: 1 000 miljoner, varav 840 miljoner för uppnådda prestationer och 150 miljoner för utvecklingsarbete.

Krav

Block 1: Utvecklingsarbete

Region Jämtland Härjedalen har mottagit 5 547 690 kronor för block 1.

För att ta del av medlen inom ramen för block 1 ska regionen:

- genomföra ett utvecklingsarbete för att verksamheterna i regionen som arbetar med barn och unga med psykisk ohälsa snabbare ska kunna erbjuda vård.
Detta innebär att öka effektiviteten och produktiviteten samt förbättra produktionsplaneringen för att öka tillgängligheten till BUP genom att korta väntetiderna och vårdköerna.

Utvecklingsarbetet ska syfta till att effektivisera och optimera BUP:s verksamhet och första linjen/primärvården och är kopplat till krav på att regionerna under 2025 respektive 2026 ska:

– genomföra en analys av befintliga personalresurser, rutiner och processer för att identifiera hur olika delar i BUP-verksamheten kan effektiviseras samt hur första linjen/primärvården kan organiseras, stärkas och utvecklas för att säkerställa omhändertagande på rätt vårdnivå samt korta väntetider och vårdköer till ett första besök inom BUP, utredning och behandling och säkerställa en ändamålsenligt och stegvis omhändertagande av barn och unga med psykisk ohälsa i regionen.

– genomföra insatser för att ta sig från nuläge till ett önskat läge i enlighet med analysen ovan,
– arbeta aktivt med produktionsplanering och kapacitetsstyrning och verka för att produktionsplanering och kapacitetsstyrning ska vara en integrerad del i verksamheternas systematiska kvalitetsarbete.

– delta i nationella utvecklingsarbeten, inbegripet SKR:s utvecklingsarbete, som på olika sätt stödjer utveckling av vården i syfte att garantera god och jämlik vård och korta köer för barn och unga med psykisk ohälsa. Detta inbegriper utvecklingsarbete med koppling till att öka effektiviteten, produktiviteten samt att förbättra produktionsplaneringen i syfte att öka tillgängligheten till BUP.

Block 1 - Aktiviteter att utföra med erhållet statsbidrag	Område/Enhet	Kronor Objekt 9970
Arbete med produktions och kapacitetsplanering avseende utredning. Arbetsid för Psykolog med ledningsansvar 50 %.	BUP	600 000
Utveckling BUP:s mottagning för första linjen. Utveckling av gruppinsatser, utökat utbud av kortare behandlingsinsatser samt ökad kapacitet för nybesök.		1 250 000
Backa Barnet. Avdelad personalresurs för deltagande i projekt med Krokoms kommun.		500 000
Utöka kapacitet för neuropsykiatriska utredningar i linje med vad produktions- och kapacitetsplaneringen visar.		2 447 690
Ungdomsmottagningen. Fortsatt utveckling av första linje uppdrag psykisk ohälsa samt fortsatt utveckling av samverkan med BUP:s första linje.		750 000
Totalt		5 547 690

Block 1 : Viktigt att **objekt 9970** användas för kontering av kostnader som avser aktiviteterna som ska utföras för att underlätta återrapportering till Socialstyrelsen.

Om kostnader inom viss del inte uppnår stipulerad kostnad kommer det i samråd via HSLG att fördelas till någon annan del av ovanstående aktiviteter.

Regionerna ska lämna en redovisning till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 mars 2026, respektive 31 mars 2027. Redovisningen ska innehålla hur medlen har använts för att uppnå respektive prestationskrav beskrivna i avsnitt 3 där data skickats varje månad för fyra delområden

- vilka insatser som regionerna har genomfört för att få ner väntetider till första bedömning, utredning och behandling och korta vårdköer till ett första besök inom BUP, utredning och behandling samt resultatet av genomförda insatser
- hur verksamheterna som arbetar med barn och unga med psykisk ohälsa kan effektiviseras i syfte att snabbare ge vård till patienter med psykisk ohälsa, inbegripet vilka delar av BUP-verksamheterna som kan effektiviseras och hur första linjen/primärvård kan organiseras, stärkas och utvecklas för att säkerställa en ändamålsenligt omhändertagande av barn och unga med psykisk ohälsa i regionen samt en plan för hur dessa effektiviseringar ska genomföras,

- vilka insatser som har vidtagits för att ta sig från nuläge till ett önskat läge i enlighet med analysen ovan och vilka resultat som har uppnåtts, samt
- hur BUP arbetar med produktions- och kapacitetsstyrning och vilka åtgärder som har vidtagits för att integrera den i verksamheternas systematiska kvalitetsarbete.

Block 2: Prestationer

Region Jämtland Härjedalens medel om alla delar uppfylls för block 2 kan maximalt uppgå 10 218 508 kronor

För att kvalificera sig för medel i block två ska regionerna genomföra insatser för att öka tillgängligheten till BUP genom att under 2025 respektive 2026 korta väntetiderna till ett första besök inom BUP, samt till påbörjade utredningar och behandlingar.

Insatserna ska dels vara kopplade till ett krav på att regionerna rapporterar in uppföljningsdata, gällande väntande till ett första besök, utredning respektive behandling, dels genomförda första besök, påbörjade utredningar och påbörjade behandlingar inom BUP.

Regionerna ska månatligen under 2025 respektive 2026 rapportera in data till den aktören som regeringen utser som ansvarig för att föra den nationella väntetidsdatabasen, enligt fastställda anvisningar, rutiner och kvalitetskrav.

Insatserna ska dels vara kopplade till ett antal prestationer som innebär att regionerna ökar tillgängligheten till BUP. Prestationsmedel utgår från målsättningen om en förstärkt vårdgaranti till BUP som innebär att barn och unga som är i behov av vård inom barn- och ungdomspsykiatri inte ska behöva vänta längre än 30 dagar på en första bedömning, 30 dagar från det att beslut om att en utredning ska göras har fattats till påbörjad fördjupad utredning samt 30 dagar från det att beslut om att inleda en behandling har fattats till påbörjad behandling.

Målsättningen om en förstärkt vårdgaranti för BUP kompletteras i denna överenskommelse med en målsättning om ökad produktivitet och ökad kapacitet att korta vårdköer till nybesök inom BUP.

Regionen kan också få del av de prestationsbaserade medlen genom att uppnå en god genomsnittlig nivå i andelen genomförda första besök, påbörjade utredningar och påbörjade behandlingar inom 30 dagar och samtidigt uppnå en god nivå i andelen barn och unga som fortfarande väntar men har väntat maximalt 30 dagar.

Utbetalning av medel sker i augusti för resultat, mars - juni.

Utbetalning av medel sker i december för resultat, juli – november.

Bonuspott utbetalas i december.

Beslutsunderlag

- Överenskommelse om tillgänglighet till den specialiserade barn – och ungdomspsykiatri SKR2024/02057
- Uppdrag att betala ut medel i enlighet med Överenskommelse om ökad tillgänglighet till den specialiserade barn- och ungdomspsykiatri (BUP) 2025.

Delegationsbestämmelse och delegation

Delegationsbestämmelser för regionstyrelsen punkt 4.1.23 Beslut om fördelning av riktade Statsbidrag.

Beslut

1. Att genomföra ovanstående aktiviteter och kostnader för att Region Jämtland Härjedalen ska kunna ta emot medel enligt block 1 i statens satsning om att öka tillgängligheten till barn- och ungdomspsykiatri
2. Verksamhetschef BUV och Tillgänglighetssamordnare får i uppdrag att ansvara för återredovisningen till Socialdepartementet för Block 1, Tillgänglighetssamordnare ansvarar för inrapportering/kvalitetssäkring av data för Block 2 och följer utfall per månad. Utfallet redovisas internt till verksamhetschef BUV och VU för divisionen per månad.

Villkor att beakta gällande riktade statliga medel/nationell satsning:

- Målsättningen är att nyttja befintliga resurser för att uppnå /svara mot krav och kriterier i den aktuella nationella satsningen.
- Om en aktivitet i uppdraget innefattar en investeringskostnad så kan bara innevarande års avskrivning konteras mot objektet.
- Samtliga utförare oavsett driftsform, ska vid förfrågan kunna redovisa uppdragets aktiviteter och kostnader.
- Nya aktiviteter/utvecklingsprojekt får inte beviljas utan en budgetkalkyl för hur aktiviteten ska finansieras om/när riktad nationell satsning upphör. Det ska framgå hur implementering ska ske i ordinarie verksamhet i befintlig budget, vad aktiviteten kan ersätta av befintlig verksamhet eller hur avveckling av utvecklingsprojekt ska ske.

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Anmälan

Beslutet anmäls till Regionstyrelsen 2025-08-26

Utdrag till

Anna Granevärn, Hälso- o sjukvårdsdirektör
Divisionscheferna
Johan Palm, Chef HOSPA
Jennie Eriksson Ekonomidirektör
Åsa Grönvik, HS Förvaltningscontroller
Marie Norlén, Tillgänglighetssamordnare
Helen Persson, Samordnare riktade statsbidrag